

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginvaltuusto, § 9, 30.01.2023

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 114, 22.11.2022

Kaupunginhallitus, § 16, 16.01.2023

Kaupunginhallitus, § 29, 23.01.2023

§ 9

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen

TRE:7962/14.02.00/2022

Kaupunginvaltuusto, 30.01.2023, § 9

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Lisäksi valtuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan
toivomusponnen:**

Valtuusto edellyttää, että veden hinnoittelusta päätettäessä yhtiön hallitus käy keskustelut omistajaohjauksen ja konsernijaoston kanssa. Tämä omistajaohjauksen velvoittavuus lisätään konserniohjeeseen. Veden hintakehityksen maltillisuus asetetaan yhtiön vuositavoitteeksi. Tavoitteena on mahdollisimman alhainen veden hinta. Samoin edellytetään, että yhtiön toiminnasta ja veden hinnoittelusta kuntalaisviestintää hoidetaan avoimesti ja aktiivisesti sekä vähintään yhtä laajasti kuin liikelaitoksenakin toimiessaan on tehty. Todetaan, että valtuutetuilla on konserniohjeen antama oikeus saada tietoja yhtiön toiminnasta omistajaohjaukselta.

Eriävä mielipide

Aarne Raevaara, Lassi Kaleva ja Marika Puolimatka ilmoittivat päätökseen eriävän mielipiteen, jotka liitetään pöytäkirjalle.

Päätösehdotus

Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Vesihuolto-yhtiön omistus säilyy julkisomisteisena.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunki tekee 51,8 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 361,2 milj. euron kauppahinnalla.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi hyväksytään.

Hallintosäännön 16 § 9) kohtaan lisätään sanat "ja Tampereen Vesi Oy:n", jolloin kohta kuuluu seuraavasti: 9) kaupungin kannan antamisesta konserniyhteisöjen merkittävien asioiden osalta lukuun ottamatta Tampereen Sähkölaitos -konserniin kuuluvien yhtiöiden ja Tampereen Vesi Oy:n osakkeiden myyntejä, joista päättää valtuusto.

Hallintosäännön muutos tulee voimaan 30.1.2023.

Kokouskäsitely

Pormestari Anna-Kaisa Ikonen teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Valtuusto edellyttää, että veden hinnoittelusta päätettäessä yhtiön hallitus käy keskustelut omistajaohjauksen ja konsernijaoston kanssa. Tämä omistajaohjauksen velvoittavuus lisätään konserniohjeeseen. Veden hintakehityksen maltillisuus asetetaan yhtiön vuositavoitteeksi. Tavoitteena on mahdollisimman alhainen veden hinta. Samoin edellytetään, että yhtiön toiminnasta ja veden hinnoittelusta kuntalaisviestintää hoidetaan avoimesti ja aktiivisesti sekä vähintään yhtä laajasti kuin liikelaitoksenakin toimiessaan on tehty. Todetaan, että valtuutetuilla on konserniohjeen antama oikeus saada tietoja yhtiön toiminnasta omistajaohjaukselta.

Kannatus: Pekka Salmi, Mikko Aaltonen, Jaakko Stenhäll, Aila Dünder-Järvinen, Milka Hanhela, Merve Caglayan, Olga Haapa-aho, Sirpa Pursiainen, Lauri Lyly ja Ulla Kampman.

Aarne Raevaara teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Vesilaitoksen myyntiä ei saa valmistella ilman Tampereen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kaupunginvaltuuston lupaa.

Kannatus: Veikko Vallin, Lassi Kaleva ja Arto Grönroos.

Lassi Kaleva ehdotti, että päätösesitys hylätään.

Kannatus: Mikko Aaltonen, Noora Tapio, Milka Hanhela, Joonas Kiviranta, Veikko Vallin ja Arto Grönroos.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen ehdotukseen oli tehty 1 hylkäysehdotus, josta oli äänestettävä ja 2 toivomusponsiehdotusta.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysesityksen;

Ensinmäisessä äänestyksessä asetetaan vastakkain kaupunginhallituksen päätösehdotus ja Lassi Kalevan hylkäysehdotus. Lopuksi äänestetään toivomusponsiehdotusten hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Äänestysjärjestysesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, Kalevan hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin äänin 47-19, tyhjää 1.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Iksen tekemä toivomusponsiehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska toivomusponsiehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko Raevaaran tekemä toivomusponsiehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska toivomusponsiehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Toivomusponsiehdotuksen hyväksyminen JAA, toivomusponsiehdotuksen hylkääminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Raevaaran toivomusponsiehdotus hylättiin äänin 17-48, tyhjää 2.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Antti Ivanoff, Petri Jokela, Johanna Saarinen, Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Jukka Männikkö

Liitteet

- 1 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvitys, Afry Finland Oy, 2021
- 2 Khkoja 22.11.2022 Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden nykykäyttöarvo, yhtiöittämisselvityksen liite 1, Afry Finland Oy, 2022
- 3 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen jatkotyö, Afry Finland Oy, 2022
- 4 Khkoja 22.11.2022 Yhtiöjärjestys, luonnos, Tampereen Vesi Oy
- 5 Khkoja 22.11.2022 Perustamissopimus, luonnos, Tampereen Vesi Oy
- 6 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua
- 7 Khkoja 22.11.2022 Adressi 31.10.2022 Tampereen Vettä ei tule yhtiöittää, 190 allekirjoittajaa
- 8 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua, täydennetty
- 9 Kh 16.1.2023 Yhtiöjärjestys, päivitetty luonnos, Tampereen Vesi Oy
- 10 Kv 30.1.2023 Hyväksytty hallintosääntö 30012023
- 11 Kv 30.1.2023 Hyväksytty hallintosääntö 01062023
- 12 Eriävä mielipide - Arne Raevara - §9.pdf
- 13 Eriävä mielipide - Lassi Kaleva - §9
- 14 Eriävä mielipide - Marika Puolimatka - §9

Oheismateriaali

- 1 Khkoja 22.11.2022 Eriävä mielipide Milka Hanhela
-

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 22.11.2022, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Vesihuoltoyhtiön omistus säilyy julkisomisteisena.

Tampereen kaupunki tekee 51,8 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 361,2 milj. euron kauppahinnalla.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi hyväksytään. Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Eriävä mielipide

Milka Hanhela ilmoitti päätökseen eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjalle.

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Tampereen kaupunki tekee 77,0 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 385,5 milj. euron kauppahinnalla.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi hyväksytään.

Perustelut

Tampereen Vesi Liikelaitos on kuntalain 9 luvun mukainen kunnallinen liikelaitos. Tampereen Vesi Liikelaitos on toinen Tampereen jäljellä olevista liikelaitoksista.

Tampereen Vesi Liikelaitos tuottaa toiminta-alueensa vesihuoltopalvelut liiketaloudellisin perustuin. Toiminta-alue kattaa pääosin Tampereen kaupungin asemakaavoitetun alueen, jolla asuu yli 250 000 asukasta. Tampereen Vesi Liikelaitos hoitaa Pirkkalan vesihuollon operointimallilla ja eräiden Ylöjärven raja-alueiden vesihuoltoa. Tampereen vesilaitoksen perustamisajaksi katsotaan vuosi 1898.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vuonna 2021 liikelaitoksen palveluksessa oli 156 henkilöä. Tampereen Vesi Liikelaitoksen liikevaihto tilikaudella 2021 oli 70,4 milj. euroa, liikeylijäämä 31,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 21,5 milj. euroa. Taseen loppusumma tilikaudella 2021 oli 267,3 milj. euroa.

Yhtenä Tampereen Vesi Liikelaitoksen vuoden 2021 valtuustotavoitteena oli yhtiöittämisselvityksen tekeminen yhdessä kaupungin omistajaohjausyksikön kanssa. Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi 18.5.2021 § 47 tiedokseen Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen, jonka oli tehnyt konsulttiryitys Afry Finland Oy. Konsernijaoston käsittelemän selvityksen pohjalta tunnistettiin tarvetta syventää mahdolliseen yhtiöittämiseen liittyviä asioita ja näkökulmia. Syventävää tietoa hankittiin kilpailutuksen kautta tehdyllä jatkoselvityksellä. Se tekijäksi valikoitui Afry Finland Oy. Selvitys valmistui 17.6.2022 ja sen tulokset esiteltiin konsernijaostolle 23.8.2022 § 76.

Tampereen kaupunginvaltuusto merkitsi tiedokseen 23.8.2021 §147 pormestari Anna-Kaisa Iksen pormestariohjelman. Ohjelmassa todetaan, että Tampereen Vesi Liikelaitos voidaan yhtiöittää, mikäli se on toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää.

Vesihuoltolain (681/2014) perusteella kunnalla on kokonaisvastuu vesihuollon järjestämisestä. Lain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muiden kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueellisen yleissuunnitteluun. Vesihuoltolain mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset.

”Vesi on meidän - kansalaisaloite vesihuollon yksityistämisen estämiseksi” luovutettiin eduskunnalle maaliskuussa 2020. Maa- ja metsätalousvaliokunta käsittelee kansalaisaloitetta mietinnössään. Eduskunta hyväksyi 8.9.2021 kansalaisaloitteeseen sisältyvän ehdotuksen valiokunnan mietinnön mukaisena. Eduskunta edellytti, että valtioneuvosto ryhtyy mahdollisimman ripeästi toimenpiteisiin sellaisen lainsäädännön valmistelemiseksi, jolla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa. Kansalaisaloitteeseen perustuvaa sääntelyä valmistellaan vesihuoltolainsäädännön tarkistamisen yhteydessä.

Vesihuoltolaki ei ota kantaa vesihuoltolaitoksen juridiseen muotoon. Suomessa vesihuoltolaitoksia on mm. kuntayhtyminä, taseyhtyminä, osuuskuntina ja osakeyhtiöinä. Käytännössä Tampereen Vesi Liikelaitoksen tulevaisuuden vaihtoehtoina on jatkaminen nykyisenä liikelaitoksena tai yhtiöittäminen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi. Kaupungin sataprosenttisesti omistama

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

osakeyhtiömuotoinen vesihuoltolaitos olisi osa kaupunkikonsernia ja sitä koskevat omistajalle kuuluvat ratkaisut tehtäisiin kaupungin päätöksentekoeelimityksissä hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti. Keskeisinä ohjauskeinoina ovat vaikuttaminen yhtiökokouksessa, hallituksen nimeäminen ja toiminnan tavoitteiden asettaminen.

Osakeyhtiömuotoisen Tampereen Veden toiminta-alueen määrittäisi jatkossakin vesihuoltolain perusteella Tampereen kaupunki. Toimintaa ohjattaisiin nykyiseen tapaan Tampereen vedenkäytön kehittämissuunnitelmalla samoin kuin yhtiön ja kaupungin välille solmittavalla yhteistyösopimuksella ja mahdollisella omistajan ja yhtiön välisellä osakassopimuksella. Näissä sopimuksissa otettaisiin kantaa mm. siihen, miten vesijohtoverkostoa ja palveluita rakennetaan yhdyskuntarakenteen muutosten ja kaupungin kasvun mukana. Näitä sopimuksia käytetään vesiliiketoiminnan ohjauksessa muissakin Suomen kaupungeissa.

Konsulttiyhtiö Afry Finland Oy tekemän yhtiöittämisen jatkoselvityksen mukaan Tampereen Vesi Liikelaitoksen nykykäyttöarvoksi saatiin 385,5 milj. euroa. Se on noin 2,1-kertainen käyttöomaisuuden arvioituun vuoden 2021 tasearvoon verrattuna. Teknisen nykykäyttöarvon määrittämisen menetelmä perustuu vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden jälleenhankintahinnan ja siitä edelleen teknistaloudellisen pitoajan perusteella lasketun teknisen nykykäyttöarvon määrittämiseen. Tällä kauppahinnalla kaupungin myyntivoitto kaupasta olisi noin 165 milj. euroa. Lopullisen myyntivoiton määrä saattaa jonkin elää vuosien 2022 ja 2023 taseessa tapahtuvien muutosten johdosta.

Konserniverokeskus on linjannut hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti nykykäyttöarvon olevan vesilaitosyhtiöittämisessä sovellettava käytäntö.

Käyttöomaisuuden arvoon perustuva arvonmääritys on linjassa vuotta aiemmin tehdyn kassavirtaperusteisen arvonmäärityksen kanssa samoin kuin nyt tehdyssä työssä lasketun kassavirtaperusteisen laskelman kanssa. Niissä vesiliiketoiminnan arvoksi saatiin 360-368 milj. euroa.

Tehtyjen selvitysten lähtökohtana on ollut yhtiöittäminen liiketoimintakauppana omaisuuden käyväällä arvolla. Liiketoimintakauppa on joustava menettely ja antaa edellytykset ottaa huomioon vesihuoltolaitoksen ja kaupungin tavoitteet. Perustettava yhtiö olisi kaupunki konserniin kuuluva tytäryhtiö, joka tehtävänä on vesihuoltolain mukaisesti veden tuottaminen ja vesiliiketoimintaan liittyvien maksujen kerääminen. Kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta perustettavan yhtiön tulisi hankkia Tampereen Infra Oy:n osakkeita, jotta nykyisen toiminnan jatkuvuus voidaan turvata.

Liiketoimintakaupassa Tampereen Vesi liikelaitoksen käyttöomaisuuden nykyarvo olisi 361,2 milj. euroa. Konsulttiselvityksestä poiketen esitetään Tavase Oy:n ja Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n osakkeiden jäämistä kaupungin omistukseen, mistä syystä kauppahinta on 25,2 milj.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

euroa selvitystä alhaisempi. Perustettava yhtiö rahoittaa liiketoimintakaupan apporttisijoituksella, ottamalla vastaan siirtyvät liittymismaksuvelat sekä ottamalla kaupungilta kaksi perustamislainaa, yhteensä 283 milj. euroa. Lainoista toinen on 25 vuoden mittainen ja se maksetaan 5 vuoden lyhennysvapaan jakson jälkeen annuiteettina kokonaan pois. Toinen laina on 15 vuoden mittainen ja kertalyhenteinen, jolloin se erääntyessään rahoitetaan uudelleen. Yhtiö maksaa kaupungille perustamislainojen korkoja (11,3 milj. euroa, alustava korko 4 %), toimitalon vuokraa (0,7 milj. euroa) ja mahdollisesti verkoston hättakorvausta (1,1 milj. euroa) yhteensä 13,1 milj. euroa. Kuntalain 129 §:n mukaisesti lainoille tarvitaan vakuudet, jotka toteutetaan laitoksiinnityksinä sekä yritysikiinnityksinä. Osingonmaksuun ei selvitysten mukaan ole mahdollisuuksia ennen vuotta 2032.

Yhtiömuotoisen vesihuoltolaitoksen vaikutusta kaupungin tulokseen voidaan tarkastella useammasta näkökulmasta. Yhtiömuotoon siirtyminen heikentää kaupungin tulosta, koska yhtiön tulosta ei yhdistellä toisin kuin liikelaitoksen, jonka luvut näkyvät kaupungin tuloksessa peruspääoman korvauksen ja tilikauden ylijäämän kautta. Yhtiön tulos tulee myös olemaan liikelaitosta alhaisempi, koska liiketoimintakaupassa siirtyvä omaisuus arvostetaan käypään arvoon ja poistorasite kasvaa oleellisesti. Selvityksen mukaisella talousmallinnuskaudella 2024-2032 liikelaitoksen korvaus peruspääomasta on 14,7 milj. euroa vuodessa ja tilikauden ylijäämä keskimäärin 8,3 milj. euroa eli yhteensä 23 milj. euroa. Yhtiön vaikutus kaupungin tuloslaskelmaan on ainakin aluksi edellä mainittu 13,1 milj. euroa, jolloin eroa syntyy noin 10 milj. euroa. Vastapainona vuotuiselle menetykselle saadaan mittava kertaluonteinen myyntivoitto.

Kun tarkasteluun otetaan myös vesiliikelaitoksen investoinnit ja perustamislainojen lyhennykset, talousvaikutusten lopputulos muuttuu. Kaupungin talousyksikön ja omistajaohjauksen tekemän mallinnuksen mukaan yhtiömuotoisen vesiliiketoiminnan kokonaisvaikutus (tulosvaikutus + rahoitusvaikutus) on positiivinen, koska investoinnit maksetaan yhtiön, eikä kaupungin kassasta ja yhtiö alkaa lyhentää toista lainaansa viiden vuoden lyhennysvapaan jälkeen. Positiivinen kokonaisvaikutus on 6,9-19,4 milj. euroa vuosien 2024-2032 tarkastelujaksolla. Vuonna 2024 kokonaisvaikutus olisi 165,9 milj. euroa, kun mukana on laskennallinen myyntivoitto.

Asiakkaan näkökulmasta talousmallit on tehty niin, että veden ja palveluiden hinnat kehittyvät samalla tavalla liiketoiminnan juridisesta mallista huolimatta. Vuosina 2024-2026 hintoja nostaa jäteveden puhdistamisen siirtyminen uuteen keskuspuhdistamoyhtiöön. Sulkavuoreen rakenteilla olevan keskusjätevedenpuhdistamon valmistumisen jälkeen Tampereen kaupungin tavoitteena omistajana on, että vesimaksut nousevat korkeintaan inflaation kehityksen mukaisesti.

Afry Finland Oy:n selvityksen mukaan yhtiöittäminen sellaisenaan ei luo painetta nostaa asiakashintoja. Yhtiömuotoisena toiminnan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

tehostuminen mahdollistaa onnistuessaan hintojen korotuspaineen hillitsemisen. Asiakkaan näkökulmasta yhtiömuotoisessa toiminnassa palvelua on mahdollista nopeuttaa ja joustavoittaa, kun yhtiön henkilöstö pystyy päättämään esimerkiksi korvausasioista ilman nykyistä viranhaltijapäätösmenettelyä. Tehostamispotentiaalia on mm. joustavassa yhtiökohtaisessa sopimisessa, hankintatoiminnan osaamisen kehittämisessä sekä vesi- ja viemäriverkoston pitkäjänteisessä ylläpidossa ja uudistamisessa.

Yhtiömuotoisena vesiliiketoiminta muodostaisi taloudellisesti läpinäkyvän kokonaisuuden, jonka tulot ja menot kohdentuisivat ainoastaan vesiliiketoimintaan. Se helpottaisi toiminnan seuraamista asiakkaan ja kuntalaisen näkökulmasta.

Yhtenä yhtiömuotoisen liiketoiminnan keskeisenä etuna pidetään mahdollisuutta toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun vesiliiketoiminnan järjestämisessä ja kehittämisessä. Vesiliiketoiminta on ennustettavaa liiketoimintaa, jota voidaan katsoa pitkälle tulevaisuuteen esimerkiksi verkoston uusimisen ja muiden investointien osalta. Investoinneista vastaisi yhtiö, eikä niiden toteuttaminen olisi kiinni esimerkiksi kaupungin taloudellisesta tilanteesta ja mahdollisista investointirajoitteista. Riittävän korkean investointitason ylläpitäminen esimerkiksi verkoston saneerauksessa olisi tärkeää palvelujen laadun kannalta, mutta myös viemäriverkostoon päätyvän puhtaan veden määrän vähentämiseksi. Mitä vähemmän putkiston kautta päätyy jäteveden puhdistamolle puhdasta vettä, mitä paremmin vesitaksat säilyvät kurissa.

Liiketoimintakaupassa henkilöstö siirtyisi yhtiöön liikkeenluovutuksen periaattein voimassa olevien ehdoin. Työehtosopimuksina yhtiössä noudatettaisiin sen työnantajajärjestön solmimaa työehtosopimusta, johon yhtiö liittyisi. Tästä päättää yhtiön hallitus. Aiemmissa Tampereen liikelaitosten yhtiöittämisissä perustetut tytäryhtiöt ovat liittyneet Avaintyönantaja ry:n jäseniksi ja ryhtyneet soveltamaan Avaintesopimusta. Samanlaista ratkaisua pidettäisiin tarkoituksenmukaisena myös perustettavassa vesiosakeyhtiössä. Eläkevakuuttajana jatkaisi Keva.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä vastaan on kerätty kansalaisadressi. Adressin allekirjoittaneet pyytävät, että Tampereen Vesi säilytetään kaupungin liikelaitoksena. Tampereen kaupungin tarkoituksena on pitää vesilaitos yksinomaan Tampereen kaupungin omistuksessa tai lisäksi muiden vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen kuntien omistuksessa. Kysymyksessä ei ole toiminnan yksityistäminen, vaan toiminnan harjoittaminen yhtiömuodossa.

Yhteenvetona voidaan todeta yhtiöittämisen mahdollistavan sellaista toiminnan tehostumista, mitä liikelaitosmuodossa ei ainakaan kokonaan ole mahdollista saavuttaa. Asiakkaille voidaan parhaimmillaan tuottaa vähemmän nousevia hintoja ja vesihuoltolaki ohjaa yhtiön toimintaa ja taloutta jatkossakin. Luonnollista monopoliliiketoimintaa ei ole järkevää

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

eikä perusteltua yksityistä. Mikäli joskus tulevaisuudessa nähdään seudullisesti järkevänä yhdistää toimintaa kuntarajojen yli, on osakeyhtiö siihen käytännössä ainoa varteenotettava vaihtoehto. Tampereen strategisena tavoitteena tulisi olla yksi seudullinen vesihuolto-yhtiö, jonka toiminta käsittäisi sekä puhtaan että likaisen veden.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää yhtiöjärjestyksestä sekä hallituksen nimeämisestä. Konsernijaoston päätöksen 31.8.2021 § 88 mukaisesti hallitukseen nimetään myös henkilöstön edustaja. Perustamissopimus ja yhtiöjärjestys täsmentyvät tarvittavilta osin myöhemmin. Konsernijaosto päättää näistä asioista vuoden 2023 aikana ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista. Päätösesityksen mukaisesti yhtiön perustamisasiakirjojen ja liiketoiminnan kauppakirjan lopulliset versiot hyväksyy konsernijaosto.

Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa huomioidaan Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisestä aiheutuvat muutokset ja vuoden 2023 aikana valmistellaan tarvittavat hallintosäännön muutokset.

Tiedoksi

Antti Ivanoff, Petri Jokela, Johanna Saarinen, Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Jukka Männikkö

Kokouskäsitely

Controller Sami Suojanen saapui kokoukseen asian käsittelyn alkaessa.

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti päätösehdotuksensa seuraavaksi:

"Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Vesihuolto-yhtiön omistus säilyy julkisomisteisena.

Tampereen kaupunki tekee 51,8 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 361,2 milj. euron kauppahinnalla.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi hyväksytään."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lisäksi Yli-Rajala täydensi pykälän perusteluihin seuraavat virkkeet:
"Liiketoimintakaupassa Tampereen Vesi liikelaitoksen käyttöomaisuuden nykyarvo olisi 361,2 milj. euroa. Konsulttiselvityksestä poiketen esitetään Tavase Oy:n ja Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n osakkeiden jäämistä kaupungin omistukseen, mistä syystä kauppahinta on 25,2 milj. euroa selvitystä alhaisempi." sekä täydensi liitteen "Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua" korjatun esityksen mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen, perusteluiden ja liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Milka Hanhela ehdotti muutetun päätösehdotuksen hylkäämistä. Koska ehdotus ei saanut kannatusta, se raukesi.

Liitteet

- 1 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvitys, Afry Finland Oy, 2021
  - 2 Khkoja 22.11.2022 Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden nykykäyttöarvo, yhtiöittämisselvityksen liite 1, Afry Finland Oy, 2022
  - 3 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen jatkotyö, Afry Finland Oy, 2022
  - 4 Khkoja 22.11.2022 Yhtiöjärjestys, luonnos, Tampereen Vesi Oy
  - 5 Khkoja 22.11.2022 Perustamissopimus, luonnos, Tampereen Vesi Oy
  - 6 Khkoja 22.11.2022 Adressi 31.10.2022 Tampereen Vettä ei tule yhtiöittää, 190 allekirjoittajaa
  - 7 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua, täydennetty
  - 8 Khkoja 22.11.2022 Eriävä mielipide Milka Hanhela
-

Kaupunginhallitus, 16.01.2023, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Vesihuoltoyhtiön omistus säilyy julkisomisteisena.

Tampereen kaupunki tekee 51,8 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 361,2 milj. euron kauppahinnalla.

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024 alkaen Tampereen kaupungin kokonaan omistamaksi osakeyhtiöksi hyväksytään.

Perustelut

Konsernijaoston keskustelun perusteella yhtiöjärjestykseen tehtiin kaksi muutosta. Yhtiöjärjestyksestä poistettiin yhtiökokouksen yksimielistä päätöstä edellyttävä pykälä ja muokattiin osakkeiden luovutusta koskevaa suostumuspykälää niin, että suostumus voidaan antaa vain ostajalle, joka on kunta, kaupunki tai yhtiö, joka on kokonaan kuntien tai kaupunkien omistuksessa. Muutettu yhtiöjärjestys on liitteenä.

Tiedoksi

Antti Ivanoff, Petri Jokela, Johanna Saarinen, Arto Vuojolainen, Sami Suojanen, Jukka Männikkö

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle sekä controller Sami Suojaselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian käsittelyn kuluessa Milka Hanhela esitti, että päätösehdotus hylätään. Lassi Kaleva ja Aarne Raevara kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtajan äänestysesitys: esittelijän päätösehdotus JAA, Milka Hanhelan hylkäsesitys EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 10-3.

Liitteet

1 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvitys, Afry Finland Oy, 2021

2 Khkoja 22.11.2022 Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden nykykäyttöarvo, yhtiöittämisselvityksen liite 1, Afry Finland Oy, 2022

3 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen jatkotyö, Afry Finland Oy, 2022

4 Khkoja 22.11.2022 Yhtiöjärjestys, luonnos, Tampereen Vesi Oy

5 Khkoja 22.11.2022 Perustamissopimus, luonnos, Tampereen Vesi Oy

6 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

7 Khkoja 22.11.2022 Adressi 31.10.2022 Tampereen Vettä ei tule yhtiöittää, 190 allekirjoittajaa

8 Khkoja 22.11.2022 Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen tarkastelua, täydennetty

9 Kh 16.1.2023 Yhtiöjärjestys, päivitetty luonnos, Tampereen Vesi Oy

Oheismateriaali

1 Khkoja 22.11.2022 Eriävä mielipide Milka Hanhela

Kaupunginhallitus, 23.01.2023, § 29

Valmistelijat / lisätiedot:
Arto Vuojolainen, Heli Hirvelä

Päätös

Kaupunginhallitus täydentää Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä koskevaa päätösesitystä 16.1.2023:

Hallintosäännön 16 § 9) kohtaan lisätään sanat ”ja Tampereen Vesi Oy:n”, jolloin kohta kuuluu seuraavasti: 9) kaupungin kannan antamisesta konserniyhteisöjen merkittävien asioiden osalta lukuun ottamatta Tampereen Sähkölaitos -konserniin kuuluvien yhtiöiden ja Tampereen Vesi Oy:n osakkeiden myyntejä, joista päättää valtuusto.

Hallintosäännön muutos tulee voimaan 30.1.2023.
Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kaupunginhallitus täydentää Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä koskevaa päätösesitystä 16.1.2023:

Hallintosäännön 16 § 9) kohtaan lisätään sanat ”ja Tampereen Vesi Oy:n”, jolloin kohta kuuluu seuraavasti: 9) kaupungin kannan antamisesta konserniyhteisöjen merkittävien asioiden osalta lukuun ottamatta Tampereen Sähkölaitos -konserniin kuuluvien yhtiöiden ja Tampereen Vesi Oy:n osakkeiden myyntejä, joista päättää valtuusto.

Perustelut

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä on käsitelty kaupunginhallituksessa 16.1.2023. Kaupunginhallitus on päättänyt esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä 1.1.2024 alkaen. Valmistelussa on pidetty tärkeänä sitä, että vesihuoltoyhtiön omistus säilyy julkisomisteisena. Sen varmistamiseksi on syytä lisätä hallintosääntöön, että valtuusto päättää Tampereen Vesi Oy:n osakkeiden mahdollisesta myynnistä.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Heli Hirvelä, Riikka Viitaniemi, konsernihallinto-palvelualueet-liikelaitokset

Kokouskäsitely

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala täydensi päätösehdotustaan lisäämällä siihen seuraavan ponnen: ”Hallintosäännön muutos tulee voimaan 30.1.2023.”

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 7.2.2023 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 8.2.2023.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
08.02.2023

Karoliina Vehmaanperä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§9

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.